

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень–лютий 2020 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення в Черкаській області, за оцінкою, на 1 лютого 2020р. становила 1191,1 тис. осіб. Упродовж січня 2020р. чисельність наявного населення зменшилась на 1044 особи.

Порівняно з січнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 508 осіб.

Кількість живонароджених у січні 2020р. становила 691 особу, померлих – 1795 осіб.

У лютому 2020р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги 552,9 млн.грн (96,9% нарахованих за цей період сум).

На кінець лютого 2020р. заборгованість населення зі сплати за постачання теплової енергії та гарячої води становила 509,0 млн.грн, за постачання та розподіл природного газу – 493,1 млн.грн, за постачання та розподіл електричної енергії – 102,9 млн.грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 55,4 млн.грн, за управління багатоквартирним будинком – 35,1 млн.грн, за надання послуг з вивезення побутових відходів – 19,7 млн.грн.

Зайнятість та безробіття

За даними Черкаського обласного центру зайнятості на кінець лютого 2020р. **кількість зареєстрованих безробітних** становила 20,4 тис. осіб, з них допомогу по безробіттю отримували 88,0% громадян. Більше половини від загальної кількості безробітних становили чоловіки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області залишився на рівні попереднього місяця і становив на кінець лютого 2020р. 2,8% населення працездатного віку, 3,8% – у сільській місцевості, у міських поселеннях – 2,1%.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж лютого 2020р., становила 17,4 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 3794 грн, що дорівнює 80,3% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (4723 грн).

Кількість вакансій, заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у лютому 2020р. порівняно з попереднім місяцем збільшилась на 19,1% і на кінець місяця становила 1289 одиниць.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (23,0% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (2,8%).

Навантаження зареєстрованих безробітних на одну вакансію по області на кінець лютого 2020р. становило 16 осіб (проти 19 осіб на кінець січня 2020р.). Значення показника коливалося від 4 осіб у Черкаському МЦЗ до 213 осіб у Жашківській районній філії ЧОЦЗ.

Доходи населення

У січні–лютому 2020р. **розмір середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників (дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2019р. збільшився на 15,2% і становив 8901 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, фінансова та страхова діяльність, а серед промислових видів діяльності – виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,4–2,5 рази.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в установах поштової та кур'єрської діяльності, діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг, виробництві електричного устаткування і не перевищував 61% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у січні–лютому 2020р. порівняно з січнем–лютим 2019р. становив 112,5%.

Загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати (дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) за період з початку 2020 року збільшилася на 15,2%, або на 6,9 млн.грн і на 1 березня 2020р. становила 52,4 млн.грн, що дорівнює 2,8% фонду оплати праці, нарахованого за лютий 2020р.

Серед видів економічної діяльності найвагомніше збільшення суми несплаченої заробітної плати відбулося у складському господарстві і допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 2,5 млн.грн), виробництві меблів, іншої продукції, ремонті і монтажі машин і устаткування (на 1,9 млн.грн), сільському господарстві (на 764,0 тис.грн), при цьому зменшилась заборгованість у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції (на 375,1 тис.грн).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 березня 2020р., становила 1,8 тис. осіб, або 0,9% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці.

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 14,4 тис.грн, що в 1,6 раза перевищує середню заробітну плату за лютий 2020р.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–лютого 2020р. обліковано 2917 кримінальних правопорушень, з них тяжких та особливо тяжких – 33,5%.

У загальній кількості злочинів 52,5% становили злочини проти власності, 15,7% – злочини проти життя та здоров'я особи, 8,1% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 4,7% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, 4,3% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 3,2% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, по 2,7% становили злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина та злочини проти правосуддя, 2,1% – злочини проти громадської безпеки, 1,9% – злочини проти довкілля, 0,8% – злочини у сфері господарської діяльності, 0,5% – злочини проти громадського порядку та моральності, 0,4% – злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж електрозв'язку,

У січні–лютому 2020р. на території області було скоєно 8 умисних вбивств та замахів на вбивство, 15 умисних тяжких тілесних ушкоджень та 3 випадки зґвалтування.

Також за січень–лютий 2020р. кількість випадків крадіжок становила 1089, шахрайств – 269, грабежів – 52, розбоїв – 9, хабарництва – 9.

Правоохоронними органами протягом січня–лютого 2020р. виявлено 12 осіб, які скоїли злочини у складі 3 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 3 кримінальні провадження про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–лютий 2020р. становила 1830 осіб, із числа яких 601 – жінки, 130 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 24 – неповнолітні та 9 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (63,5%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 930 та 232 особи, серед яких 34,1% – жінки (396 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 74 особи, з яких 27,0% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 48 осіб, із числа яких 2,0% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 16,7% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 313, з них жінки – 15,0%, неповнолітні – 3,2%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 24,0% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких 56,0% мають незняту або непогашену судимість, 8,3% – вчинили злочин у складі

групи, 8,0% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 72,8%, безробітних – 7,0%.

Внутрішня торгівля

Оптовий товарооборот підприємств (юридичних осіб) у січні–лютому 2020р. становив 6150,9 млн.грн. Порівняно із січнем–лютим 2019р. його фізичний обсяг збільшився на 1,3%.

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–лютому 2020р. становив 4384,9 млн.грн, що у порівнянних цінах на 12,7% більше обсягу січня–лютого 2019р. У лютому 2020р. проти лютого 2019р. оборот роздрібної торгівлі збільшився на 14,9%, проти січня 2020р. – зменшився на 3,3%.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–лютому 2020р. становив 2438,6 млн.грн, що в порівнянних цінах на 11,6% більше від обсягу січня–лютого 2019р.

У лютому 2020р. роздрібний товарооборот збільшився проти лютого 2019р. на 13,8%, проти січня 2020р. – зменшився на 3,4%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–лютому 2020р. порівняно з відповідним періодом 2019р. становив 93,3%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – 92,8%.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 74,7 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 1,3% менше порівняно з січнем-лютим 2019р, вироблено 67,6 тис.т молока (на 2,3% більше) та 88,6 млн.шт яєць (на 17,9% менше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–лютому 2020р. складала відповідно 8%, 26% та 38%.

Станом на 1 березня 2020р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 березня 2019р. скоротилась на 9% і становила 151,3 тис.голів, корів – на 6% (69,3 тис.голів), овець і кіз – на 8% (28,6 тис.голів), птиці свійської – на 3% (24 млн.голів). Кількість свиней дещо зросла і становила 354,8 тис.голів.

У господарствах населення утримувалося 29% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 37% корів, 35% свиней, 91% овець і кіз, 18% птиці всіх видів.

На 1 березня 2020р. в сільськогосподарських підприємствах та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1133,3 тис.т зерна (на 27,4% менше проти 1 березня 2019р.).

Запаси насіння соняшнику становили 234,6 тис.т (дещо більше обсягу відповідного періоду минулого року).

Промисловість

У січні–лютому 2020р. порівняно з січнем–лютим 2019р. **індекс промислової продукції** становив 98,7% (по Україні – 96,9%).

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 67,3%, у **переробній** – 99,6%.

На **підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 98,5%. У січні–лютому 2020р. вироблено 395,2 т туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини свіжої чи охолодженої, 147,4 т туш, напівтуш свинини свіжої чи охолодженої, 7,7 тис.т тушок курей, курчат свіжих чи охолоджених, 27,0 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі, 12,5 тис.т олії соняшnikової та її фракцій нерафінованих (крім хімічно модифікованих), 906,3 т масла вершкового жирністю не більше 85%, 2,3 тис.т сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру), 6,7 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 4,8 тис.т круп, борошна грубого помелу з вівса, кукурудзи, рису, 3,3 тис.т хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання, 244,3 тис.дал пива солодового (крім пива безалкогольного і пива з вмістом алкоголю не більше 0,5%), 1,8 млн.дал напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду.

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 95,6%. У січні–лютому 2020р. вироблено 7,9 тис жіночих та дівчачих жакетів та блейзерів (крім трикотажних), 6,6 тис жіночих та дівчачих суконь (крім трикотажних), 2,5 тис жіночих та дівчачих пальт та плащів тощо.

У **виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** індекс промислової продукції у січні–лютому 2020р. порівняно з січнем–лютим 2019р. становив 106,8%.

На підприємствах з **виробництва хімічних речовин і хімічної продукції** проти січня–лютого 2019р. індекс промислової продукції становив 121,0%. Зросло виробництво мила та речовин поверхнево-активних органічних у вигляді брусків, брикетів, фігурних формованих виробів або у інших формах для туалетних цілей у 1,6 раза, сечовини, яка містить більше 45% азоту за масою, у перерахунку на сухий безводний продукт (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) – на 28,0%, нітрату амонію (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) – на 25,9%, аміаку безводного – на 23,5%.

У **виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** випуск промислової продукції у січні–лютому 2020р. зменшився на 13,8%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції обсяг промислової продукції збільшився на 25,0%.

На підприємствах металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції становив 102,8%.

У машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, індекс виробництва становив 89,4%. Скоротилось виробництво машин пральних та машин для сушіння одягу, побутових; обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; устаткування для наповнення, закупорювання пляшок, банок, закривання ящиків, мішків, їх запечатування, наклеювання етикеток, устаткування для газування напоїв; обладнання для зважування іншого; розпушувачів та культиваторів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво зменшилось на 3,6%. У січні–лютому 2020р. вироблено 284,9 млн.кВт·годин електроенергії, що на 3,7% менше ніж у січні–лютому 2019р.

Будівництво

У січні–лютому 2020р. підприємствами області вироблено будівельної продукції (виконано будівельних робіт) на 155,5 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–лютому 2020р. порівняно з січнем–лютим 2019р. становив 89,4%.

Обсяги будівництва будівель зросли на 35,5%, інженерних споруд – зменшились на 50,9%.

Нове будівництво становило 70,1% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 17,7%, реконструкція та технічне переоснащення – 12,2%.

Транспорт

У січні–лютому 2020р. вантажообіг підприємств транспорту області становив 2042,6 млн.ткм, або 121,8% від обсягу січня–лютого 2019р.

Підприємствами транспорту перевезено 2,6 млн.т вантажів, що становить 121,9% від обсягів січня–лютого 2019р.

На залізничному транспорті у січні–лютому 2020р. збільшилось відправлення вантажів на 1,1%, зокрема: відправлення брухту чорних металів – у 3,1 рази, хімічних і мінеральних добрив – на 30,7%, будівельних матеріалів – на 6,4%. Скоротилося перевезення лісових вантажів на 77,7%, кам'яного вугілля – на 59,3%, зерна і продуктів перемолу – на 7,2%.

Автомобільним транспортом відправлено 1609,0 тис.т вантажів та виконано вантажообіг в обсязі 704,3 млн.ткм, що відповідно на 39,2% та у 3,6 рази більше ніж у січні – лютому 2019р.

У січні–лютому 2020р. **пасажирообіг** підприємств транспорту становив 372,4 млн.пас.км, або 96,3% від обсягу січня–лютого 2019р.

Зменшення обсягу пасажирообігу відбулося на тролейбусному та залізничному транспорті (на 9,7% та 5,0% відповідно), збільшення – на автомобільному транспорті (на 0,9%).

Послугами пасажирського транспорту скористалися 12,4 млн. пасажирів, або 93,4% від обсягу січня–лютого 2019р.

Залізничним транспортом відправлено 376,7 тис. пасажирів, що на 2,3% більше від обсягу січня–лютого 2019р.

Автомобільним транспортом скористалися 8,6 млн. пасажирів, що на 5,6% менше ніж у січні–лютому 2019р.

Електротранспортом перевезено 3,4 млн. пасажирів, що на 9,7% менше від обсягу січня–лютого 2019р.

Зовнішня торгівля товарами

У січні 2020р. **експорт товарів** становив 71610,9 тис.дол. США, **імпорт** – 61405,7 тис.дол. Порівняно з січнем 2019р. експорт збільшився на 17,0% (на 10283,9 тис.дол.), імпорт – на 37,5% (на 17209,2 тис.дол.). Позитивне сальдо становило 10205,2 тис.дол. (у січні 2019р. також позитивне – 17130,6 тис.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 101 країни світу.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Нідерландів – 13,7%, Китаю – 12,9%, Іспанії – 11,2%, Об'єднаних Арабських Еміратів – 7,8%, Єгипту – 5,6%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 28889,6 тис.дол., або 40,3% від загального обсягу експорту, та збільшився порівняно з січнем 2019р. на 22,5%.

Основу товарної структури експорту області склали продукти рослинного походження – 36,4%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 26,4%, живі тварини; продукти тваринного походження – 15,7%, готові харчові продукти – 6,9%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили з Швейцарії – 41,3%, Російської Федерації – 9,8%, Китаю – 8,0%, Угорщини – 5,6%, Німеччини та Швеції – по 5,2%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 16872,4 тис.дол., або 27,5% від загального обсягу та зменшився проти січня 2019р. на 35,8%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 55,7%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 10,4%,

машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 7,0%, текстильні матеріали та текстильні вироби – 5,5%.

Обсяг залучених з початку інвестування в економіку області **прямих інвестицій (акціонерного капіталу)** на 31 грудня 2019р. становив 357,2 млн.дол. США, або 1,0% від загального обсягу залучених інвестицій в економіку України та у розрахунку на одну особу населення – 298,7 дол.

Прямі інвестиції надійшли від нерезидентів із 43 країн світу. До основних країн-інвесторів, на які припадає 86,9% загального обсягу іноземного капіталу, належать: Беліз, Кіпр, Німеччина, Чехія, Франція, Іспанія.

Найбільш привабливими для іноземних інвесторів залишаються підприємства промисловості, у які залучено 81,9% загального обсягу. У організації, що здійснюють операції з нерухомим майном спрямовано 7,7% прямих інвестицій, у підприємства сільського, лісового та рибного господарства – 5,9%, оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 2,3%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–лютому 2020р. по Черкаській області становив 99,7% (у відповідному періоді 2019р. – 100,9%).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 0,7%. Найбільше (на 21,5%) подешевшали яйця. На 5,9–0,9% знизилися ціни на рис, м'ясо птиці, свинину, фрукти, цукор, безалкогольні напої, масло, соняшникову олію. Водночас на 5,5–1,2% подорожчали гречані крупи, овочі, макаронні вироби, маргарин, хліб.

Зниження цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,2% відбулося в основному за рахунок зниження цін на природний газ на 5,6%. Разом з тим відбулося підвищення тарифів на каналізацію на 14,2%, водопостачання – на 13,7%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 6,1%, гарячу воду, опалення – на 1,4%.

Ціни у сфері охорони здоров'я зросли на 1,5%, що викликано подорожчанням послуг лікарень на 7,8% та амбулаторних послуг – на 5,4%.

Зниження цін на транспорт у цілому на 1,2% спричинено здешевленням палива та мастил на 5,4%.

У сфері зв'язку ціни зросли на 1,2%, що пов'язано з подорожчанням поштових послуг на 12,5%. Крім того, послуги інтернету зросли в ціні на 4,2%.

Послуги освіти подорожчали на 2,2% через підвищення плати за утримання дітей у дошкільних закладах на 6,0%.